

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 27 maja 2024 r.

Poz. 3916

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.424.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 23 maja 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XCV-608-2024 Rady Gminy Nędza z dnia 19 kwietnia 2024 r. w sprawie nadania nazwy placowi położonemu w miejscowości Nędza, w całości, jako sprzecznej z art. 4 ust. 1 i 2, art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), dalej jako „ustawa” w związku z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 kwietnia 2024 r. Rada Gminy Nędza przyjęła uchwałę Nr XCV-608-2024 w sprawie nadania nazwy placowi położonemu w miejscowości Nędza, dalej jako „uchwała”. Załącznik do uchwały stanowi mapa wskazująca usytuowanie ww. placu.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepis art. 18 ust. 2 pkt 13, art. 41 i art. 42 ustawy o samorządzie gminnym.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 23 kwietnia 2024 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem i powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w całości z przyczyn opisanych poniżej.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym: *Do wyłącznej właściwości rady gminy należą: podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320), a także wznoszenia pomników.*

Natomiast z treści art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wynika, iż: *Na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) – o czym stanowi art. 42 ustawy o samorządzie gminnym.*

Dalej należy wskazać, że zgodnie z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy: *Akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady*

demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Dodatkowo, jak wynika z treści art. 13 pkt 2 ustawy: *W wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się: akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy.* Należy podkreślić, iż dla kwalifikacji danego aktu jako aktu prawa miejscowego znaczenie decydujące ma charakter norm prawnych i kształtowanie przez te normy sytuacji prawnej adresatów. Jeżeli uchwała zawiera przynajmniej jedną normę postępowania o charakterze generalnym i abstrakcyjnym trzeba uznać, że jest ona aktem prawa miejscowego, który podlega obowiązkowi publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Charakter generalny mają te normy, które określają adresata poprzez wskazanie cech, nie zaś wymienienie ich z imienia (nazwy). Natomiast abstrakcyjność normy wyraża się w tym, że nakazywane, zakazywane albo dozwolone postępowanie ma mieć miejsce w określonych, z reguły powtarzalnych okolicznościach, a nie w jednej konkretnej sytuacji. W praktyce oznacza to, że adresatami aktów prawa miejscowego są osoby będące mieszkańcami danej jednostki samorządu terytorialnego bądź tylko przebywające na terenie jej działania. Nie oznacza to jednak konieczności, by akty prawa miejscowego dotyczyły wszystkich mieszkańców jednostki terytorialnej. Wystarczające będzie, gdy zawarte w takim akcie normy o charakterze abstrakcyjno-generalnym będą skierowane do nieograniczonego kręgu adresatów (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 września 2012 r., sygn. akt II OSK 1818/12, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 października 2018 r., sygn. akt II OSK 2549/16, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Należy również wskazać, że organ nadzoru pismem z dnia 24 kwietnia 2024 r. nr NPII.4130.117.22.2024 zwrócił się do Wójta Gminy Nędza o udzielenie informacji, czy ww. plac stanowi drogę publiczną lub drogę wewnętrzną w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 320) oraz czy działka nr 412 (wymieniona w § 1 ust. 1 ww. uchwały) stanowi własność Gminy Nędza. W odpowiedzi wyjaśniono m.in., że: *Przekazuję informację dotyczącą położenia skweru, którego zgodnie z załączoną mapą otacza droga manewrowa. Zgodnie z załączoną dokumentacją, działka nr 412 stanowi własność gminy Nędza.*

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać, że istotnie narusza ona art. 4 ust. 1 i 2, art. 13 pkt 2 ustawy w związku z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym. Rada Gminy w § 1 ust. 1 i 2 oraz § 3 uchwały wskazała, co następuje:

§ 1. 1. Placowi publicznemu położonemu w miejscowości Nędza stanowiącemu działkę ewidencyjną nr 412 nadaje się nazwę: Plac Krystiana Okręta.

2. Usytuowanie placu, o którym mowa w ust. 1 przedstawia załącznik do niniejszej uchwały – mapa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Nędza nieprawidłowo zakwalifikowała nadanie nazwy ww. placowi do kategorii aktów prawa miejscowego, których wejście w życie uzależnione jest od publikacji w dzienniku urzędowym. Plac, któremu nadano nazwę, nie posiada statusu drogi publicznej, którego istnienia wymaga art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym, a tylko w takim przypadku nadanie nazwy placowi może nastąpić w formie aktu prawa miejscowego. W pozostałych przypadkach nadanie nazwy placom czy też tak jak w przedmiotowym przypadku - niebędącym drogą publiczną może przybrać postać tylko i wyłącznie uchwały „zwykłej”, podejmowanej w oparciu o art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i to tylko wówczas, gdy gmina jest właścicielem terenu (nieruchomości), któremu rada tej gminy nadaje nazwę (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn. akt IV SA/Po 969/18; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 16 października 2019 r. sygn. akt III SA/Łd 503/19, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Zatem, uznać należy, iż regulacja zawarta w § 3 uchwały narusza przepisy art. 4 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 13 pkt 2 ustawy w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym, gdyż kwestionowana uchwała nie należy do kategorii aktów praw miejscowego podlegających ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Konkludując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Nędza, błędnie zakwalifikowała uchwałę w sprawie nadania nazwy ww. placowi do aktów podlegających publikacji w wojewódzkim dzienniku

urzędowym, co stanowi istotne naruszenie prawa – skutkujące koniecznością wyeliminowania z obrotu prawnego całej uchwały.

Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Takim naruszeniem jest uzależnienie nabycia mocy obowiązującej uchwały od jej ogłoszenia w urzędowym publikatorze, w sytuacji, gdy akt ten w ogóle nie podlega takiemu ogłoszeniu.

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XCV-608-2024 Rady Gminy Nędza z dnia 19 kwietnia 2024 r. w sprawie nadania nazwy placowi położonemu w miejscowości Nędza, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz